ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1990

Vyhlásené: 28.04.1990 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

138

VYHLÁŠKA
ministerstva financí, cen a mezd České republiky
ze dne 28. dubna 1990,
kterou se stanoví podmínky zákonného pojištění odpovědnosti podnikatele za škodu, která vznikne pracovníkovi při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním

Ministerstvo financí, cen a mezd České republiky stanoví podle § 22 odst. 2 zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů (dále jen „zákon“):

ČÁST PRVNÍ
Podmínky pojištění

§ 1

U České státní pojišťovny (dále jen „pojišťovna“) je pro případ své odpovědnosti za škodu podle zákoníku práce pojištěn[1]) podnikatel (dále jen „pojištěný“), který je registrován u orgánu příslušného k registraci na území České republiky.[2])

§ 2

(1) Pojištěný má právo, aby za něho pojišťovna nahradila škodu, která vznikla jeho pracovníkovi při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním v rozsahu, v jakém za ni pojištěný odpovídá podle zákoníku práce.[3])

(2) Pojistnou událostí je vznik povinnosti pojištěného nahradit tuto škodu. Rozhoduje-li o náhradě této škody oprávněný orgán, platí, že pojistná událost nastala teprve dnem, kdy rozhodnutí, podle něhož má pojišťovna plnit, nabylo právní moci.

§ 3

Pojišťovna nahradí náklady soudního i mimosoudního projednávání vedeného v souvislosti s událostí, která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění, jen tehdy, pokud se k jejich úhradě písemně zaváže.

§ 4

Pojišťovna nehradí škodu, kterou se pojištěný zavázal hradit nad rámec stanovený právními předpisy.

§ 5

(1) Náhradu platí pojišťovna v československé měně.

(2) Nesouhlasí-li pojištěný, aby bylo plněno poškozenému, složí pojišťovna plnění do notářské úschovy.

(3) Má-li pojišťovna vyplatit náhradu poškozenému, kterému vůči ní vzniklo stejnou událostí i právo na plnění ze smluvního pojištění věci, je povinnost pojišťovny nahradit za pojištěného škodu na této věci podle § 2 splněna do výše plnění ze smluvního pojištění dnem jeho výplaty, a to i bez souhlasu pojištěného.

(4) Vzniknou-li stejnou událostí práva na plnění z několika pojištění odpovědnosti, lze v rozsahu, v němž se shodují, přijmout plnění jen z jednoho z nich.

(5) Nahradil-li pojištěný poškozenému škodu nebo její část přímo, má právo, aby mu pojišťovna vydala majetkový prospěch, který takto získala.

§ 6

Pojišťovna je povinna plnit nejpozději do 30 dnů po skončení šetření nutného ke zjištění rozsahu povinnosti pojišťovny poskytnout plnění. Šetření je skončeno, pokud byla dohodnuta výše náhrady škody mezi všemi účastníky nebo pokud pojišťovna obdržela pravomocné rozhodnutí o výši náhrady škody.

§ 7

(1) Má-li pojištěný vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky, na snížení důchodu nebo na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojišťovnu, pokud za pojištěného tuto částku zaplatila nebo za něho vyplácí důchod.

(2) Na pojišťovnu přechází též právo pojištěného na úhradu nákladů uvedených v § 3, které pojištěnému byly přiznány proti odpůrci, pokud je pojišťovna za pojištěného zaplatila.

Součinnost pojištěného

§ 8

(1) Pojištěný je povinen poskytnout pojišťovně součinnost, které je třeba ke zjištění příčiny a výše škody, zejména je povinen pojišťovně bez zbytečného odkladu oznámit, že došlo k události, která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění, vyhotovit o jejím vzniku, příčinách a rozsahu zápis a učinit nutná opatření, aby škoda byla co nejmenší. Pojištěný je povinen umožnit pojišťovně ověřit si rozsah a výši škody a sdělit pojišťovně, zda uplatní právo na plnění z jiného pojištění odpovědnosti.

(2) Pojištěný je povinen bez zbytečného odkladu pojišťovně písemně sdělit, že proti němu

a) bylo uplatněno právo na náhradu škody, kterou má uhradit pojišťovna a vyjádřit se k požadované náhradě a její výši,

b) bylo uplatněno právo na náhradu škody u soudu nebo jiného příslušného orgánu.

(3) Pojištěný je povinen oznámit neprodleně orgánům činným v trestním řízení, že událost, která by mohla být důvodem práva na plnění pojišťovny, vznikla za okolností vzbuzujících podezření ze spáchání trestného činu.

(4) Pojištěný je povinen pojišťovně sdělit, zda byla škoda způsobena zaviněným porušením pracovních povinností v pracovněprávních vztazích, jakož i skutečnost, že bylo rozhodnuto o pozastavení výkonu jeho podnikatelské činnosti.

(5) Pojištěný je povinen v řízení o náhradě škody, kterou má uhradit pojišťovna, postupovat v souladu s pokyny pojišťovny, zejména dohodnout se s pojišťovnou o tom, kdo bude pojištěného zastupovat, jakož i umožnit pojišťovně účast na řízení.

(6) Poruší-li pojištěný povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 5 a tím ztíží zjištění právního důvodu plnění, rozsahu nebo výše škody, má pojišťovna vůči němu právo na přiměřenou náhradu, zejména nákladů vyvolaných tímto porušením, nejvýše však do poloviny částek, které z důvodu pojistné události vyplatila.

§ 9

Nevznese-li pojištěný v řízení o náhradě škody, kterou má pojišťovna uhradit, bez souhlasu pojišťovny námitku promlčení nebo zaváže-li se bez tohoto souhlasu uhradit promlčenou pohledávku, není pojišťovna povinna plnit.

§ 10

(1) Pojišťovna má vůči pojištěnému právo na náhradu až do výše poskytnutého plnění

a) způsobil-li pojištěný škodu úmyslně, pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, [4])

b) porušil-li pojištěný předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, a pokud toto porušení bylo v příčinné souvislosti se vznikem škody,

c) došlo-li ke škodě v přímé souvislosti s výkonem činnosti pozastavené podle zákona. [5])

(2) Stejné právo má pojišťovna proti pojištěnému, byla-li škoda způsobena zaviněným porušením pracovních povinností v pracovněprávních vztazích, avšak jen do výše, kterou může pojištěný požadovat na odpovědném pracovníkovi podle pracovněprávních předpisů. [6])

(3) Proti pojištěnému, který je v prodlení s placením pojistného, má pojišťovna právo na úhradu až 20% z částek, které vyplatila z důvodu pojistných událostí vzniklých v době, za kterou nebylo zaplaceno pojistné.

§ 11

(1) Pokud pojišťovna nahradila za pojištěného škodu, přechází na ni právo pojištěného na náhradu vůči tomu, kdo poškozenému za takovou škodu odpovídá. [7])

(2) Pojištěný je povinen vůči jinému toto právo zabezpečit. Poruší-li pojištěný tuto povinnost, je pojišťovna oprávněna požadovat na něm náhradu až do výše vyplaceného plnění.

(3) Na pojišťovnu nepřecházejí nároky pojištěného proti osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti nebo které jsou na něho odkázány výživou. To však neplatí, jestliže tyto osoby způsobily škodu úmyslně.

Pojistné

§ 12

(1) Povinnost platit pojistné vzniká pojištěnému, zaměstnává-li alespoň jednoho pracovníka. Tuto skutečnost je pojištěný povinen bez zbytečného odkladu pojišťovně písemně oznámit.

(2) Pojistným obdobím je kalendářní rok. Pojistné se platí zpětně a je splatné nejpozději do 15. května následujícího kalendářního roku.

(3) Pojistné platí pojištěný především ze svého účtu vedeného u organizace, která je oprávněna poskytovat peněžní služby. [8]) Nemá-li tento účet veden, platí jinou formou; v takovém případě se pojistné zvyšuje o 20 Kčs.

(4) Pojistné se určí z celkové roční výše všech hrubých mezd a odměn vyplacených pojištěným v pojistném období pracovníkům, které zaměstnával, na základě příslušné sazby pro odpovídající druh činnosti pojištěného uvedené v příloze této vyhlášky. Vykonává-li pojištěný různé druhy činnosti, pro něž jsou stanoveny různé sazby, použije se nejvyšší z nich.

(5) Celkovou výši hrubých mezd a odměn rozhodných pro výpočet pojistného je pojištěný povinen sdělit pojišťovně nejpozději do 15. února následujícího kalendářního roku po pojistném období. Současně pojištěný uvede své identifikační číslo a případně zmocnění pro pojišťovnu k inkasu pojistného ze svého účtu, včetně čísla účtu u organizace oprávněné poskytovat peněžní služby. Zemře-li pojištěny je povinen sdělit tyto údaje kterýkoli z dědiců, popřípadě příslušný státní orgán.

(6) Výši pojistného a způsob jeho výpočtu sdělí pojišťovna pojištěnému do 31. března příslušného roku.

(7) Nesplnil-li pojištěný povinnosti stanovené v odstavcích 1 a 5 nebo jestliže sdělil pojišťovně nesprávné či neúplné údaje rozhodné pro určení výše pojistného, je pojišťovna oprávněna vůči němu požadovat roční sazbu zvýšenou až o 50%.

(8) Nebylo-li pojistné zaplaceno včas, zvyšuje se dlužná částka o 10% za každý započatý měsíc prodlení, nejméně o 10 Kčs a zaokrouhluje se dolů na celé Kčs.

§ 13
Zánik pojištění

(1) Pojištění zaniká ukončením podnikatelské činnosti, [9]) nezaniklo-li registrací nového podnikatele, který v dané činnosti pokračuje.

(2) Pokud v případě smrti pojištěného nepřejdou práva a povinnosti na dědice, má poškozený právo přímo vůči pojišťovně, aby mu škodu nahradila v témže rozsahu, v jakém by mu ji byl povinen nahradit sám pojištěný.

ČÁST DRUHÁ
Společná a závěrečná ustanovení

§ 14

Pokud není v této vyhlášce pojištění upraveno jinak, použijí se ustanovení hospodářského zákoníku, s výjimkou těch, která svým obsahem neodpovídají povaze soukromého podnikání občanů nebo jsou v rozporu s postavením podnikatele, jak je vymezeno v zákoně.

§ 15

Pojišťovna je oprávněna ověřit si u pojištěného údaje týkající se placení pojistného i údaje nezbytné pro vyřizování pojistných událostí.

§ 16

Od uplatnění práva uvedeného v § 8 odst. 6, § 10 a 11 může pojišťovna zčásti nebo zcela upustit.

§ 17

Dnem účinnosti zákona vzniká pojištění občanům, jimž bylo uděleno povolení považované za registraci ve smyslu příslušných ustanovení tohoto zákona [10]) a tato vyhláška se na ně vztahuje v plném rozsahu.

§ 18

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. května 1990.

Ministr: Ing. Nikodým v. r.

Příloha vyhlášky č. 138
1990 Sb.

Roční sazby pojistného podle druhu činnosti	Z roční výše vyplacených hrubých mezd a odměn v ‰
1. stavebnictví, výroba stavebních hmot, těžba dřeva a surovin, chemická výroba, zemní, kamenické, studnařské, kominické a pokrývačské práce, práce s výbušninami, práce ve velkých výškách	4,9
2. doprava (včetně vodní), odtahová služba, taxi služba, půjčování a opravy motorových vozidel, dřevovýroba a kovovýroba, včetně oprav, umělecké kovářství, klempířské a zámečnické práce, pohostinství, výroba potravin	4,1
3. ubytovací služby, provozování kempinků, garáží, obchodu, sklenářství, drobné opravy vodohospodářských a plynárenských zařízení, instalační práce, malířské a natěračské práce, krejčovství, obuvnictví, čalounictví, praní, opravy a čištění prádla, úklidové služby, fotoslužba, kadeřnictví, holičství, manikúra, pedikúra, kosmetika, vazba knih, vydavatelství a polygrafické práce, opravy optiky a audiovizuální techniky, provozování zábavních a estrádních podniků a lunaparků	2,1
4. projektová, inženýrská, poradenská, programátorská nebo vývojová činnost, vyučování, proutkařské práce	1,5
5. ostatní činnosti	2,5

1) § 22 odst. 1, § 29 a 31 zákona č. 105/1990 Sb., o soukromém podnikání občanů.

2) Zákon ČNR č. 127/1990 Sb., o některých opatřeních souvisejících s vydáním zákona o soukromém podnikání občanů.

3) § 187 až 205b zákoníku práce.

4) § 1 odst. 3 zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

5) § 11 odst. 6 zákona č. 105/1990 Sb.

6) § 179 zákoníku práce.

7) § 205c zákoníku práce.

8) Zákon č. 158/1989 Sb., o bankách a spořitelnách.

9) § 11 odst. 4 a § 12 zákona č. 105/1990 Sb.

10) § 29 a 30 zákona č. 105/1990 Sb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.